

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII. ELEFON: UREDNISTVA 25-67
Štev. 89 UPRAVE 28-67
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, sreda 19. aprila 1939

NAROČNINA NA MESECI:
Prejemo v upravi ali po pošti 10.— din.
dostavljen na dom 12.— din. tujca 25.— din

Cena
din 1.—

V pričakovanju nadaljnega razvoja

Opozorilo „Daily Expressa“ — V Londonu poudarja optimizem — Napeti dnevi do Hitlerjevega govora v državnem zboru — Naglo nadaljevanje varnostnih ukrepov — Zadržan pogajanje za izgradnjo obrambnega bloka

LONDON, 19. aprila. »Daily Express« piše, da obstajajo zadostni razlogi za domnevo, da hočejo neki evropski krogi širiti te dni neko vznemirljivo govorico. Namen te alarmantne govorice pa bo v resnici le ta, da se prikrlejo pravi načrti in cilji nekaterih držav. Zaradi tega se priporoča, da se sprejmejo te govorice z največjo previdnostjo. To vest »Daily Expressa« potrjujejo tudi na angleškem uradnem mestu.

NIČ VEČ LAHKOVERNOSTI

LONDON, 19. aprila. Upajoče in optimistično razpoloženje, ki je zajelo London in Anglijo po Rooseveltovi poslanici Hitlerju in Mussoliniju, je zaradi sprejema, ki ga je bila deležna v nemškem in posebno v italijanskem tisku, že popolnoma izginilo. Kakor stoji sedaj stvari, ne preostaja angleški vladi nič drugega, kakor da skupaj s svojimi zavezniki nadaljuje ukrepe za primer eventualnega presenečenja. To velja zlasti tudi glede Španije, ker London kljub izjavam, da bodo italijanske čete takoj po paradi v Madridu 18. maja odpoklicane, ne veruje popolnoma v iskrenost namer. Res je sicer, da je nekaj sto Italijanov bilo iz Španije že odpustanih, toda medtem je po zanesljivih informacijah prišlo tja še mnogo več novih, iz Nemčije pa prihajajo ogromne pošiljave orožja in drugega bojnega materiala. Prav tako skrbi Anglijo gibanje čet osi v španskem Maroku in v italijanski Libiji.

VOJASKE PRIPRAVE

»Daily Herald« meni, da je mogoče računati do Hitlerjevega govora pred nemškimi državnimi zborom v petek 28. t. m. z razmeroma mirnim položajem v mednarodni politiki, toda ta mir bo le navidez in tudi presenečenja nikakor niso izključena. Zaradi tega se morajo nadaljevati nujni vojaški ukrepi. Zaradi tega je prisel v Gibraltar tudi dol francoskega bojnega brodoma in prvi bataljon angleških gardistov. List pravi, da ne izdaja nobenih tajnosti, ako pove, da bo angleška domovinska mornarica v prihodnjih dneh stražila v Severnem morju in Rokavskem prelivu, dočim bo prevzela stražo na Sredozemskem morju v prvi vrsti francoska mornarica. Ostala angleška mornarica bo pa križarila po vzhodnem delu Sredozemskega morja. Po drugih informacijah se pričakuje istočasno koncentracija angleške in francoske sredozemske mornarice v egiptskih vodah. Skupaj se zbere tam okoli 50 bojnih ladij. Po tem se deli angleško-francoska bojnica mornarica na štiri dele: na skupine pri Angliji, Gibraltarju, Malti in Aleksandriji. Ta razporeditev je deloma tudi odgovor na prihod dele nemške mornarice v španske vode, kamor je že odpeljala iz pristanišča na Helgolandu.

NE SAMO MEJE IN POGODBE

Za razpoloženje v Angliji je daleč znan članek v »Evening Standardu«, ki se bavi z Rooseveltovo poslanico in njenim pomenom. List pravi: »Z enim samim udarcem je prezident Roosevelt čisto spremenil lice političnega položaja v Evropi. Po celoletnem umikanju so prešli bataljoni miru v energično ofenzivo. Posel moralo voditi državni svet svetovni, da nimajo opravka samo z mejami in pogodbami, ki se lahko raztrgajo, ampak z živim mesom in krvjo, z odločitvijo in upanjem osemstih človeških množic. Kako trdna in upravičena je ta vera v človeštvo, se vidi najbolje iz odgovorov na Rooseveltovo poslanico, ki prihajajo z vseh strani sveta. List pravi: Rooseveltova poslanica in pravil, da je leteca velikega forma«.

OBRAMBNA FRONTA

Medtem se pa nadaljujejo z vso naglico a kljub temu s temeljitostjo tudi pogajanja med posameznimi državami za popolno izgraditve in dograditve velikega obrambnega bloka držav. Zaključena so

že glede Velike Britanije z vsemi njenimi dominijami in kolonijami, Francije in njenimi protektorati in kolonijami, Holandije, Belgije, Švice, Poljske, Rumunije in Grčije. Med Francijo in Rusijo obstaja že popolnoma vojaška zveza, med Anglijo in Rusijo je tik pred podpisom, pogajanja z ostalimi še v postev prihajajo. Člani državami so pa še v teku, a se ugodno razvijajo. Posebno rezervno tvori v ozadju Amerika, in to ne le Zedinjene države, ampak tudi latinske v Južni Ameriki.

Preusmeritev angleškega gospodarstva v vojno stanje

IMENOVANJE DISTRIKTHNIH KOMISARJEV. PRVE PRIPRAVE ZA PREUSMERITEV. PRED USTANOVITVJO MINISTRSTVA ZA MUNICIJO.

LONDON, 19. aprila. Včeraj se je sešel angleški parlament na redno zasedanje. Minister za civilno obrambo je objavil nepričakovan sklep, da je bilo pravkar imenovanih vseh 33 komisarjev 33 distriktov, na katere je razdeljena Anglija za primer vojne. Vsak teh distriktov se bo v vojni popolnoma samostojno upravljal in predelejo v skrajni sili nanj vse agende kraljevske valde. To bi se zgodilo v primeru, ako bi bil London kot središče uničen ali odrezan od ostalih delov države. Komisar, ki mu stoji ob strani štab uradništva mora izvesti vse konkretne priprave za upravo v primeru vojne. Vse javno in zasebno gospodarstvo se stavi že sedaj pod nadzorstvo. Komisarji so sami bivši šefi generalnega štaba, admirali, guvernerji in ostali visoki funkcionarji. Plačo bodo prejemali samo v vojnem času in ako jo bodo zahtevali. Vojni minister Hore-Bellish je pa objavil, da so dosegle že vse angleške bojne enice vojno stanje in so tudi že opremljene z orožjem, kakor v vojni. V

Angliji, Kanadi, Avstraliji, Novem Zelandu, Maleziji in Indiji se je pričela produkcija novih strojin v velikem obsegu. Motorizirani polki imajo povprečno po 2400 motornih vozil. Na vprašanje, ali bo uvedena splošna vojna obveznost je pa Chamberlain odgovoril negativno, a napovedal je že za bližnjo bodočnost ustanovitve ministrstva za municijo, ki obstaja sicer samo v vojnem času. To ministrstvo bo nadziralo celokupno javno in zasebno gospodarstvo, produkcijo in finance, skratka; izvrševalo bo preusmeritev iz mirovnega v vojno gospodarstvo, ki bo proizvajalo prvenstveno predmete za obrambo, v prvi vrsti seveda municijo. Dalje je Chamberlain pozdravil Rooseveltovo iniciativo. Glede Holandije, Belgije, Danske in Švice je izjavil, da je Anglija zainteresirana na njihovi neodvisnosti, pogajanja z Rusijo pa ugodno napredujejo. Med debato je stavilo 45 poslancev nujen zakonski predlog za takojšnjo uvedbo splošne vojaške dolžnosti

Na vrsti je Gdansk?

V BERLINU ZATRUJEJO, DA SE BO PRIKLJUČITEV IZVRŠILA NA PODLAGI DIREKTHNEGA SPORAZUMA S POLJSKO.

BERLIN, 19. aprila. Skilcanje državne zboru šele za 28. t. m. daje povod raznim neverjetnim kombinacijam. Med drugim se zatrjuje, da je sklical Hitler tako pozno to sejo samo zato, da bi mogel rešiti v tem času še razna vprašanja. V prvi vrsti vprašanje Gdanska. Govore, da namerava rešiti to vprašanje v sporazumu s Poljsko. V tem oziru vlada tu neverjeten optimizem in se govori, da smo tik pred zadevnimi direktnimi pogajanjimi in da bo Hitler 28. t. m. že objavil priključitev Gdanska k Nemčiji. Dalje se zatrjuje, da rešitev gdanskega vprašanja ne bo izzvala nobenega spora, ker pri

tem ne more igrati poljsko-angleški sporazum nobene vloge, ker da se nanaša samo na Poljsko, ne pa tudi na Gdansk. V poljskih krogih na vse to molče, vendar se izve, da se je vrnil poljski veleposlanik Lipski iz Varšave v Berlin s sporočilom, da Poljska ne more sprejeti nemških zahtev.

BERLIN, 19. aprila. Reuter javlja iz Berlina, da se vključ obojestranskih demantijem z nemške in poljske strani, vsaj v Berlinu uporno vzdržuje govornica, da bo Poljska od tonila Nemčiji Gdansk kot rojstvo darilo Hitlerju.

Obrambni mehanizem vzhodne Evrope

PARIZ, 19. aprila. Včerajšnjemu razgovoru med zunanjim ministrom Bonnetom in sovjetskimi veleposlanikom Suricem pripisujejo v poučenih krogih izreden pomen. Gre za ureditev brezhladnega uničevanja obrambnega mehanizma v vzhodni Evropi. Tudi angleško-ruski razgovori v Moskvi so se včeraj ugodno

razvijali. Ruski veleposlanik v Londonu Majski, ki je z letalom odpotoval v Moskvo, baje že nosi s seboj izgotovljeno besedilo pogodbe med Anglijo in Rusijo o medsebojni obrambi. Majski se vrne z odgovorom sovjetske vlade v London z letalom že ta petek.

BOJNE LADJE V KLAIPEDI

MEMEL, 19. aprila. Tu pričakujejo eskladro 15 vojnih ladij za v petek pod vodstvom križarke »Nürnberg«.

Zapiski

Sir Anthony Robert Eden

V debatah v angl. poslanski zbornici, katerim prisluškuje v zadnjih mesecih zaradi nepričakovanih mednarodnih političnih dogodkov ves svet, stopa v ospredje zlasti

sti sir Anthony Robert Eden. Vedno znova se obnovljajo tudi kombinacije, po katerih naj bi Eden zopet stopil v angleško vlado, prvenstveno kot zunanji minister, morda pa začasno tudi v kakem drugem svojstvu. Rojen je bil Eden dne 12. junija l. 1897., študiral je v Oxfordu orientalske jezike, bil v svetovni vojni 1915 do 1916 stotnik in pozneje major, novinar in lastnik dnevnika »Yorkshire Post«, v letih 1926—29 parlamentarni tajnik zunanjega ministra Austena Chamberlaina, v letih 1931—32 državni podtajnik, čvar državnega pečata, minister za Zvezo narodov in od 1935 do 1938 zunanji minister. Kot zunanji minister je bil glavni pobornik sankcij proti Italiji, zagovornik republikanske Španije in odločen nasprotnik totalitarcev. Prav zaradi tega je začel v navzkrižje z Nevilleom Chamberlainom in odstopil svoje mesto lordu Halifaxu. Razvoj dogodkov je pokazal, da je videl sir Anthony Robert Eden dlje kakor Chamberlain.

Magna charta potuje

Magna charta libertatum, temelj angleške ustave, bo v bližnjih dneh odpotovala v New York na svetovno razstavo. Magna charta je listina, ki je bila izdana l. 1215. Je to osnova ne le angleške ustave, temveč prav za prav vseh modernih držav, kajti šele z njenim izdrom je bila omejena omejitev kraljevske moči. — Zato ni čudno, če njene celne sploh ni mogoče doleteti in da njeno čuvajski skrivajo v največji tajnosti, kdaj in s katero ladjo jo bodo odpravili v Ameriko da bi morebiti kak gangsterji ne prišli na misel, da jo spetoma ukradli.

Španski vojak za pet drugih

V Sevilji je govoril general Franco o vojaški sposobnosti španske armade. Španija se ima zahvaliti svojih vojski za ugled, ki ga uživa v svetu. Pod orožjem je en milijon Špancev, vojska, ki po svoji sposobnosti, odpornosti in izkušnjah velja za pet milijonov vojakov v drugih državah...

Nemška trgovina v Bolgariji

Na Hitlerjevo proslavo v Berlinu bosta spremljala bolgarsko delegacijo tudi finančni in trgovinski minister. Po proslavi bosta stopila v stike z nemškimi gospodarskimi krogi. Nemčija je že sedaj z 80% udeležena na bolgarskem izvozu. Ob tej priliki se bodo Bolgari pogajali tudi o ustanovitvi nemških svobodnih con ob Donavi, v Lomu in Rusi.

Porast ameriške vojne industrije

Po mesečnem poročilu municijskega kontrolnega urada v New Yorku je zadnje čase ameriška oboroževalna industrija močno povečala svojo proizvodnjo. Večji del proizvodnje odpade na uvoz letal v Francijo. Izvozno dovoljenje v prvem četrtletju tega leta je doseglo za Anglijo in Francijo vrednost 25 milijonov dolarjev. Nadaljnji odjemalci ameriškega vojnega materiala so Nizozemska in Nizozemska Indija, Rumunija, Sovjetska Rusija, Švica, Turčija, Mexiko, Brazilija in Peru. Poročilo poudarja, da je prodaja orožja Japonski povsem ustavljena.

Maribor, 19. aprila.

Živimo v času, ko je laž sedla na prestol resnice in ko je zajela znaten del sveta psihološke kolektivne blaznosti, da ne vidi več svoje nezlogne poti v prepad. Vsa ta kuga tudi pri nas ni ostala brez vpliva. Prijela se je nagibnih značajev, ki nikoli niso imeli trdne hrbenice. Zanje nam ni žal. Narod jih bo izpljunil, ko pride čas. Nikakor pa ne moremo in ne smemo dovoliti, da bi ti izrodki okuževali tudi zdrave sile našega ljudstva. Zato moramo izklopiti jarke in obdati se z neprepustljivimi oklepi. Na plan mora vse, kar nosi pokoncu glavo!

Ako imajo drugi pravico do samozavešči, jo imamo mi še vse bolj. Naš narod je star poldrugo tisočletje, doživel je vse slabo, kar more kak narod doživeti, pa vendar ni propadel. Še Črtomir, obkoljen v Ajdovskem Gradcu, ni izgubil samozavešči, kajti spomnil se je, da »največ sveta otrokom sliši Slave!« A Črtomir niti ni več imel svoje svobodne države, kakor jo imamo sedaj mi vse dolgi do osrčja Balkana. Mogočnina in prostrana je zemlja južnih Slovanov, od snežnih Alp sega do sončnih bregov Črnega morja, in na njej žive narodi, ki so se vedno znali boriti za svojo svobodo. Njihovo neupogljivo junaštvo je več ko enkrat zadivilo svet in strilo več ko enega sovražnika.

Pripadati taki ponosni in junaški skupnosti, bodi vr neustrašne samozavešči vsakogar izmed nas! In ta skupnost je sedaj izven vsakega dvoma. Naj se tudi ločimo na znotraj, na zunanjo smo neločljivi, smo eno samo jednako trdno telo, prežeto silej ko prej s tradicijami slavne preteklosti, ki nas je vodila čisto čez Golgota, a vselej tudi k novemu Vstajenju. Da to Evropa dobro ve in se v polni meri zaveda našega pomena, dokazuje že snubljenje, ki prihaja od vseh strani. Niti ene skupine ni v Evropi, ki bi si želela imeti nas za sovražnike.

Kako bedasto je zato pri nas čevkanje malih iztirjencev, ki so v svojih kurjih možganih izgubili božji dar razsodnosti in prišli bodisi iz onemoglega sovraštva, bodisi iz neumnosti ustvarjati najbolj nesmiselne kombinacije in širiti najbolj prazne trditve. Take kombinacije in trditve se širijo iz smrdljivih kanalov že dože mesece, in dasi jih razvoj časa vedno znova demantira in postavi na laž, še vedno najdemo tudi med pametnimi in še preudarnimi ljudmi posamezniki, ki jim znova nasedejo. Zato bi bil še skrajni čas za temeljito operacijo. Iztrebimo gnobilo iz svojih vrst! Otrčimo se iztirjencev in obsedencev! Zaupajmo svojemu narodu in državemu vodstvu ter svoji slavni vojski, čuvarici naše samozavešči!

Pod tako zaščito bi mirno spal lahko vsak narod, brez najmanjšega strahu za svojo bodočnost. Zato ni nobeneza, niti najmanjšega razloga za kakršno koli vznemirjanje. Nasprotno, dani so nam vsi pogoji za krepko samozavešči, pa naj se sicer v Evropi zgodi kar koli. Noben narod in nobena država ne more gledati v bodočnost s takim junaškim notranjim mirom, kakor lahko gledamo v kraljevini Jugoslaviji. Naša, na kosteh stotisočev bratov zgrajena državna stavba bo stala vedno neupogljivo in nedotakljivo na vseh straneh brez izjeme, v Srbiji kakor v Bosni, na Hrvaškem kakor v Sloveniji. Ta stavba ni izraelsko mesto Jericho, da bi se dala porušiti s križanjem. Kako neskončno majhni in duševno omejeni so zato tisti, ki se vdajajo blaznim prividom, še bolj pomilovanja so pa vredni oni, ki jim tako nekritično nasledajo.

Vse to, kar smo si doslej zgradili, je pa šele prvi začetek tistega, kar bomo še ustvarili. Mlad narod smo in mlada država, in pred nami je še velika in mogočna pot. Da smo morali pretrpeti razne začetniške nevednosti in jih deloma moramo trpeti še sedaj, nas ne sme zavajati do krivih zaključkov. Te nevednosti so bile morda celo nujno potrebne, kajti brez njih ne bi bili nikoli našli tiste najboljše poti v bodočnost, ki se nam prav sedaj obeta. Na tej poti bodo že v zgodnji bodočnosti druga za drugo izginile vse slabosti, ki so nas kulturno, gospodarsko in socialno zavirale. Naši domači naravni zakladi so dovolj bogati, da nam bodo mogli nuditi boljše življenje kakor marsikateremu drugemu narodu, kadar jih bomo z združenimi močmi začeli dvigati.

Pred beneškim sestankom

JUGOSLOVANSKI ZUNANJI MINISTER CINCAR-MARKOVIČ IN ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER GROF CIANO SE SEŠANETA 2E V SOBOTO.

RIM, 19. aprila. Na poučenem mestu se zatiruje, da je obisk madžarskega ministrskega predsednika grofa Telekija v zunanjejanega ministra grofa Csakyja v Rimu tudi v zvezi z akcijo za dokončno ureditev prijateljskega razmerja med Madžarsko in Jugoslavijo, kar je že davna italijanska želja. Ta akcija je že tako uspela, da bo sledil takoj po odhodu Telekija iz Csakija iz Italije sestanek jugoslovanskega zunanjejanega ministra Cincar-Markoviča z grofom Ciano. Cincar-Markovič in Ciano se bosta sešla že v soboto, 22. t. m. v Benetkah. Ta sestanek bo nadaljevanje sestanka madžarskih z italijanskimi državniki. Sestanek v Be-

netkah pa bo važen tudi še z ozirom na reševanje raznih jugoslovansko-italijanskih vprašanj, in prvi vrsti v zvezi z Albanijo. Italijanski listi, ki pišejo o beneškem sestanku v soboto, vidijo v njem nov korak k še večji poglobitvi stikov in prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo.

RIM, 19. aprila. Razgovori med ducejem in madžarskim ministrskim predsednikom Telekijem ter zunanjim ministrom grofom Csakyjem imajo po besedah Virginie Gayde za cilj, Madžarsko še tesneje navezati na os Rim-Berlin. Na svečanem banketu sta izmenjala oba ministrska predsednika zdravici s poudarkom medsebojne povezanosti.

Aktivnost osi Rim-Berlin

GARANCIJA ZA VSE BALKANSKE DRŽAVE. PARISKI TISK O VOJNIH IZGLADIH IN NEIZGLEDIH.

PARIZ, 19. aprila. Jutranji pariški tisk se bavi z aktivnostjo osi na Balkanu, o čemer zgornjo prica večerajšnje imenovanje novega nemškega poslanika v Turčiji v Papena. Temu nasproti bosta ponudili Francija in Anglija garancije prav vsem balkanskim državam. S tem v zvezi so tudi razgovori med Francijo, Anglijo in Rusijo. Tako »Echo de Paris«: »Le Figaro«

se sprašuje, kaj vendar misli Nemčija, ko prvi v vojno z omejenimi rezervami. Apeninski polotok bi v vojni postal glavna žrtve. Najbolj je izpostavljen, najlaže ga je blokirati najbolj ranljivi so njegovi najbogatejši predeli, na katerih bi divjala vojna vihra. Ostali tisk poziva Francijo na skrajno čuječnost.

Pred koncem ameriške nevtiralnosti

WASHINGTON, 19. aprila. Predsednik zunanjepolitičnega odbora ameriškega senata, senator Pittman, je večeraj objavil vest, ki je vzbudila ogromno zanimanje vsega sveta. V njej sporoča, da je mednarodni položaj tak, da bo zakon o nevtiralnosti prenehal obetajati že na kraju aprila. Prav tako je najavil, da bo zaradi zadržanja Japonske, Amerika odpovedala trgovinsko pogodbo z mikadovim cesarstvom.

Francoske nujne odredbe

PARIZ, 19. aprila. Na seji ministrskega sveta je Bonnet očrtal zunanjepolitični položaj, ki terja največjo opreznost. Da ladijer je predložil sedem uredb, ki so vse v neposredni zvezi s pripravljenostjo državne obrambe. V glavnem gre za povečanje proizvodnje streliva, za ustanavljanje društev za vojniški namen, za podreditev pošte, brozjava, telefona in radia vojnimi potrebami, za produkcijo in shrambo bencina, za vskladiščenje rezerv in za priprave za splošno mobilizacijo.

Gafencov obisk v Berlinu

BERLIN, 19. aprila. Ob priliki obiska romunskega zunanjejanega ministra je bila sinoči svečana večerja, na kateri je nemški zunanji minister Ribbentrop izrazil upanje, da bo izmenjava misli pripomogla k še tesnejšim prijateljskim odnosom med Romunijo in Nemčijo. Gafencu je v odgovoru pritril, da bo nedavno sklenjena gospodarska pogodba obeh držav rodila dobre sadove. Z žilavo delavnostjo bodo prišli uspehi medsebojnega dela do prave veljave.

BERLIN, 19. aprila. DNB javlja, da je bila dosežena v vseh glavnih vprašanjih med Nemčijo in Romunijo ob priliki večerajšnjih razgovorov med v. Ribbentropom in Gafencom vzporednost mnenj. Razgovori so se vršili v prijateljskem ozračju.

BERLIN, 19. aprila. Hitler se je vrnil v Berlin. Ribbentrop je popoldne sprejel Gafencuja. Popoldne bo romunski zunanji minister v avdenci pri Hitlerju.

VON PAPAN POSLANIK V ANKARI. ANKARA, 19. aprila. Za novega nemškega poslanika v Ankari je imenovan v. Papan.

Biti Slovenec in Jugoslovane bodi vsakomur ponos! Pokažite vrata vsem izjavim in razširjevalcem bedastih govoril! Razen tega jih izročite oblastvom, da jih po zakonu nagradijo in jim za vselej prečenejo veselje zastupljati naše ožračje miru in samozavešči. Vse drugo bo prišlo ob pravem času samo po sebi.

—r.

Domači zapiski

Predsednik vlade v Beogradu

Včeraj jutraj se je vrnil iz Zagreba v Beograd ministrski predsednik Cvetković. Prinesel je s seboj konkretne predloge dr. Mačka, o katerih se bo posvetoval in se čez nekaj dni spet vrnil v Zagreb. Beograjski listi, z velikim zanimanjem poročajo o poteku pogajanj in izjavah, danih novinarjem. V zvezi z zagrebškimi pogovori se sestane danes vsa srbijska opozicija na posvetovanje, ki mu bosta prisostvovala tudi predstavnik HSS dr. Jurij Šutej in zastopnik SDS dr. Vilder. Izjavljajo, da je v vprašanju opustitve centralizma, vstopu Hrvatov v vlado itd. že dosežen sporazum. Posebno se poudarja potreba odstranitve 20letnega stanja, s katerim so bili Hrvati neza-dovoljni.

Le v močni Jugoslaviji je naš življenjski prostor

Vsi »vodje« so morali pasti, ker se niso znali poglobiti v narodove potrebe, njegovo mišljenje in težnje za bodočnost. V tem je veličina vseh tistih, ki jim je bila narodova volja, mišljenje in težnja politični program. Postulat državne politike je postulat narodne volje in njegovih teženj, ki so ostale skozi vekove iste, piše novosaški »Dan«. Tudi mi imamo pravico na svoj življenjski prostor. Posebno vodje naroda ne bi smeli pozabiti, da je močna Jugoslavija naš življenjski prostor in naše mesto pod soncem. Duhovno močna Jugoslavija, ki bo za vsakega Jugoslavana del njegovega mesa in kaplja njegove krvi, nam bo zagotovilo, da bomo v mejah domovine ohranili svoj prostor na soncu. Usoda nam je dala močno Jugoslavijo, ki jo moramo sprejeti s srcem in duhom, voljo in zagotovilom, da jo branimo. To od nas terja bodočnost in zgodovinska vloga, ki jo moramo izpolniti.

Od kod nemorala pri mladini

Kriza praktičnega krščanstva je povzročila tudi krizo otroške moralne zaščite. V družini so katoliški grehi najbolj neposredni. Roditelji so izgubili krščansko pojmovanje družine, posledice se poznajo na deci, piše »Katolički tjeđnik«, glasilo sarajevskega nadškofa. Če oče in mati pšujeta in preklinjata pred deco, postane s psihološko nujnostjo tudi otrok tak. Velik roditeljski greh je tudi nesramnost v družinah. Moderni običaji so prinesli novo modo v intimnosti zakona. Stanovanjska kriza nesramnost se stopnjuje. S svobodnim, brezsrčnim ponašanjem starši sami ubijajo deco, ki je v teh letih najbolj dovzetna za vse, kar je slabo. Tudi ulica pokvari mladino; tu se slišijo nastrašnejše psovke, se uče krasti, organizirajo razbojniške pohode. Deca, ki brez kontrole zahaja v takšno družbo, je izgubljena. Javno društveno življenje, način moderne zabave, ki je odraz slabe družinske vzgoje, gangster-ski romani in filmi, pa plaža ubijajo mladino.

Spori med banatskimi Nemci

V banatskem Kraljevcu je prišlo do političnega obračunavanja med pristaši skupine »Erneuerung«, mladinskega obnovitvenega gibanja in konservativnimi Nemci. Stari in mladi so se stekli med seboj, resno poškodovanih pa menda ni bilo med njimi, poroča »Dan«.

Problemi nezakonske dece

Po statističnih podatkih se je od 1924. do 1930. rodilo v Jugoslaviji 5,8% nezakonskih otrok. Največje število nezakonske dece se rodi v mestih, v odstotnem razmerju vseh nezakonskih otrok je v državi na prvem mestu Beograd s 13,3, sledi dravska banovina s 11,2%, dalje savska in dunavska 8,4, moravska 3,5, primorska 2,7, drinska 2,6, vrbska 2,0, zetska 1,4 in vardarska 1,1%. Razmeroma mnogo manj je torej nezakonskih otrok v krajih, kjer je plodnost v državi največja. L. 1920. se je rodilo na vsak zakonski par 2,30 otroka, l. 1930. že 3,67 otroka. Po banovinah pride največ otrok na en zakon v vardarski in sicer 4 otroci, v dunavski 3,8 otroka. Boj za sistem več kakor dveh otrok pri nas v celotnem stanju torej ni tako kočljiv kakor v velikih državah, kjer se za ta cilj obupno in brez uspešno bore.

Demanti glede Tangerja

TANGER, 19. aprila. V francoski Maroko so prispeli večeraj španski odposlanci, da uredijo sporna vprašanja med francoskim in španskim delom dežele. Ob tej priliki je izšel uradni španski demanti, da bi hotela Španija zasesti Tanger. Mavrske čete, ki jih izkrcavajo v Ceuti in Tetuanu, se vračajo po končani državljanski vojni iz Španije in bodo te dni demobilizirane. Kljub tem zagotovilom so francoske oblasti oprezno na straži.

Angleški kraljevski obisk v Ameriki

LONDON, 19. aprila. Program potovanja angleškega kraljevega para v Ameriko je že do vseh podrobnosti določen. Potovanje bo trajalo od 17. maja do 1. junija. Visok: goste obiščeta tudi Zedinjene države in se v njih zadržita več dni. Kralj Jurij in kraljica Elizabeta bosta obiskala Washington na izrecno željo Roosevelta in bivala v njem kot njegova gosta. S tem so demantirane vesti, da bi bil obisk odpovedan.

LINDBERGH VRHOVNI POVELJNIK AMERIŠKEGA LETALSTVA

WASHINGTON, 19. aprila. Polkovnik Lindbergh je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vojnega letalstva USA. Poverjena mu je naloga popolne reorganizacije naraščajočega ameriškega vojnega letalstva.

ODHOD NEMŠKEGA BRODOVJA

HELGOLAND, 19. aprila. Eskadra 25 vojnihi ladij, ki se je večeraj zbrala pri Helgolandu, je odplula proti Španiji.

ROOSEVELTOVA POSLANICA JAPONSKI

WASHINGTON, 19. aprila. Prezident Roosevelt bo odposlal konec tega meseca s križarko »Astoria« v Tokio poslanico, ki bo enaka onima, ki ju je poslal Hitlerju in Mussoliniju.

LONDONSKI BOLGARSKI POSLANIK ODPOTUJE V SOFIJO

LONDON 19. aprila. Bolgarski poslanik je odpotoval v Sofijo, da poroča o položaju.

ZAKLONIŠČA V PARIZU

PARIZ, 19. aprila. Po pariških okrajih so začeli večeraj doletati zaklonišča proti zračnim napadom.

Borza. Curih, 19. aprila. Devize: Beograd 10, Pariz 11,8034, London 20,874, New York 446, Milan 23,45, Berlin 178,50, Sofija 5,40, Budimpešta 87, Bukarešta 3,25.

Vremenska napoved. Nekoliko oblačno, sicer sončno in hladno. Ponehanje severnovzhodnih vetrov.

da je kuhinjska
čokolada Mírím
sestavljena iz
najboljših
surovin

Načrt za gradnjo novih cest

Društvo za ceste je v savski banovini predložilo načrt, po katerem bi se naj med sabo povezala vsa središča banovin po najkrajših in najbolj urejenih poteh. Zategejale je potrebno, da se 1792 km banovinskih cest proglasi za ceste I. reda.

Na progi Zagreb - Dunaj bi naj postala cesta I. reda del ceste od Podsedca preko Krapinskih Toplic, Rogaske Stotine in do Slov. Bistrice; prav tako bi naj postala cesta I. reda banovinska cesta od

Novice

Zborovanje slovenskih čebelarjev

TUDI ČEBELARJI ZAHTEVAJO POČENITEV SLADKORJA — USPEHI »ME-DENEGA TEDNA«

Na zborovanje slovenskih čebelarjev v Celju je prišlo 72 delegatov čebelar-skih društev. Predsednik Čebelar-skega društva prof. Verbič je govoril o čiščenju čebelnega plemena, o zbolšanju pašnih razmer, o nabavi čebelnega sladkorja, o medenem tednu in o splošnih ter perečih potrebah naših čebelarjev. Zbo-

Ormožo preko Varaždina do Petrovaradina. Na vseh teh cestah in še na mnogih drugih je treba takoj začeti z intenzivnim delom, jih razširiti na 9 m. Temeljna podloga pri teh cestah naj bo 7 m široka in 25 cm globoka. Za meliora-cijo vseh teh cest bo potrebnih 20 milijard din ali 1 milijarda letno.

Skrajni čas je, da se začne pri nas na široko z gradnjo in zboljšanjem cest in to zaradi gospodarskega procveta, motorizacije našega prometa ter turizma.

Zemlja mora biti samo naša

ZAJEZITEV PREHAJANJA NAŠE ZEMLJE V ROKE TUJCEV.

Zastopnik vojvodinskih Nemcev je bil te dni pri poljedelskem ministru zaradi prodaje in kupovanja posestev v obmejnem pasu. Minister mu je dal pojasnila, ki jih predvideva novi finančni zakon. Po tem zakonu odloča vojni minister po svoji uvidenosti o prehajanju obmejne zemlje

v tuje roke. Nadalje je pooblaščen vlada, da lahko po smrti posestnika, ki nima naslednikov, posvoji zemljo za državno last; z zadnjim se hoče zavezati preha-ljanje kmetijske zemlje v roke nepojedel-cev. Obenem je pooblaščen vlada, da lahko spremeni obstoječe odredbe.

Priznanje odličnemu finančniku

Poleg g. Vojina Gjuričiča, sedanjega finančnega ministra, je v naši državi malo mož, ki bi uživali v tujini in doma priznan sloves finančnika in gospodarstvenika. G. Gjuričič si je tega pridobil kot dolgoletni predsednik in upravitelj Drž. hipotekarne banke. On pa ni samo ta zavod dvignil na visoko stopnjo razvoja, marveč je tudi kot finančni strokovnjak neštetokrat zastopal našo državo v tujini, v najbolj kočljivih in težkih finančnih primerih. Da bi zadnjih 10 let merodajni

krogi poslušali in upoštevali njegove široke koncepcije, bi gospodarsko in finančno stanje naše države bilo ugodnejše kakor je. Šele z imenovanjem za fin. ministra je g. Vojina Gjuričiču dana prilika, da spravi do veljave svojo nena-vadno iniciativnost, združeno z globokim gospodarskim znanjem in prakso. Upravi odbor DHB ga je sedaj izvolil v po-častitev neveljavih zaslug, za prvega častnega predsednika.

Se mrtvega so okradli

Celje, 19. aprila. Ze včeraj smo na kratko poročali o veliki denarni tatvini v Dobrišji vasi pri Zalcu. Naš dopisnik je zvedel o tej tatvini še naslednje zanimive podrobnosti: Te dni je kup hmelovk ubil posestnika Raz-borška v Dobrišji vasi. Ko je moč ležal na mrtvaškem odru in je imela njegova

žena Marija Razborškova zaradi pogre-ba mnogo poti in opravkov, so ugodno priliko izrabili neznani tatovi. Spazili so se v sobo, kjer je ležal na mrtvaškem odru ubiti Razboršek, ter iz kovčega ukradli vse prihranke v znesku 8000 din. Zalski orožniki so uvedli strogo preiskavo.

Streli v Poredju

Celje, 19. aprila. Včeraj dopoldne so pripeljali v celjsko bolnišnico hudo ranjenega 32 letnega dinarja Ignaca Jesiha iz Poredja v ob-čini Hum na Sotli. Moč je imel prestre-ljena prsa, krogla pa mu je ranila tudi desno roko in mu občutila v njej. Ranje-ni Jesih je pripovedoval zdravnikom, da ga je v prepiru ustrelil posestnik Maks Ivič iz Zaloga. Podrobnosti ni hotel iz-dat, zato je uvedena preiskava.

DOMAČIJA POGORELA DO TAL. Sinoči okoli 23. ure je izbruhnil požar pri veleposelniku Francu Pavliniču v Križovljanih. Hiša z vsem gospodarskim poslopjem je pogorela do tal. Poleg tega več vozena in slame, vse poljsko orodje, štiri krave in več svinj. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen. Škoda znaša okoli 250.000 din, ni pa niti delno krita z zavarovalnino.

o 60-letnica ravnateljice Krejčije. V Ru-šah je praznovala te dni 60-letnico ravnatelj-tvora za dušik in umetna gnojila. **o Pogreb žrtve rudarske nesreče.** V Trbovljah so pokopali ob številni udele-žbi delavstva, vseh rudarskih društev in zastopnikov rudniške uprave rudarja Alojza Umetiča, ki ga je zasul plaz v ro-vu. Preiskava je dogajala, da je povzro-čil nesrečo vodni izvir.

o Iz Save so potegnili truplo 68-letnega Janeza Sirknika, ki je preteklo nedeljo pa-del po nesreči pri Kasliju v Ljubljani.

Celje

c Cenjene naročnike »Večernika« v Celju prosimo, da nam morebitne nered-nosti v dostavi lista te dni oprostite, ker smo izmenjali raznašalce. Uprava »Ve-černika«, Prešernova ulica 3/II, telef. 280.

c Snežilo je v okolici Vitanjskih pla-nin. Preko noči se je vreme spremenilo. Temperatura je zelo padla. Okoliške pla-nine so zopet pokrite s snegom.

c Sestanek Protituberkulozne lige v Celju bo drevi ob 20. uri v prostorih Zdravstvenega doma. Na sporedu je med drugim tudi prireditev protituberkuloz-nega tedna v Celju.

c Lep uspeh slovenske pesmi. V pone-deljek zvečer je bil v mali dvorani Unio-na koncert Celjskega okteta. Dvorana je bila do kraja zasedena. Med poslušalci je bilo tudi mnogo celjskih občitnikov. Ok-tet, ki je imel tokrat šele drugo priredite-v, je od zadnjega nastopa precej na-predoval. Na sporedu so bile slovenske pesmi, ki jih je poslušalstvo simpatično sprejelo. Med pevci smo opazili tudi ne-kaj bivših članov APZ, kar je prireditev še bolj povzdignilo. Lepe uspehe sta že-la tenorist Segedin in baritonist Filipič. Gospa Marjanca dr. Kalanoya je bila za odlično odpete solopseve nagrajena z dolgoletnimi aplavzi. Celjska koncertna publika je bila s prireditvijo vidno za-dovoljna. -ig.

c Zrtev motociklista. V Grušovljah v Savinjski dolini je neznani motociklist povozil 14-letnega posestniškega sina Fr.

rovanja sta se udeležila banovinski če-belarski referent g. J. Okorn in ptujski okrajni referent g. Siter. Iz tajniškega poročila g. Dermelja je bilo razvid-no, da je društvo delalo predvsem na pregledu čebelnjakov, na zatiranju kuž-nih bolezni, na vzreji matic v Selcah pri Skofji Loki, v Bohinju in Dobu, v Jan-ševem čebelarstvu domu in v gospodar-skih postajah (32). Društvo izdaja stro-kovno glasilo »Slovenski čebelar«. V 171 podružnicah je organiziranih 3320 član-ov; lani je pristopilo k društvu 354 no-vih članov. Od podružnic odpade na Sta-lerjsko 82. Upravni oddelek je imel 161 tisoč 230 din dohodkov in 157.479 din izdatkov. Leta 1935, kupljen Janšev dom bo tekom letošnjega leta docela plačan. Dom je stal društvo 525.000 din, ter je danes narasla njegova vrednost nad 1,2 milijona din.

V debati so čebelarji zahtevali, da se tudi njim izdaja sladkor po 4 din kakor vinarjem, in ne po 7,30 din. Premoženje Čebelarne je naraslo do 290.000 din; Čebelarna je nabavila od čebelarjev 2 va-gona najboljšega medu. V poročanju je posegel košarki župan g. Kirer ter predlagal, naj Čebelarna kupuje med pr-venstveno od siromašnejših čebelarjev.

Pri volitvah sta bili vloženi dve listi, zmažala je opozicija. Po volitvah je bil sprejet proračun 118.950 za društvo in 105.620 za Janšev dom.

Kolenca iz Grušovlj. Deček je dobil ze-lo nevarne rane na glavi. Poškodovanca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

c Napadi v celjski okolici na dnevnem redu. Ni skoraj dneva, da ne bi v tuk. bolnišnico pripeljali poškodovancev, ki so žrtve napadalec. Včeraj so pripeljali v bolnišnico 44 letnega delavca Florijana Gobca iz okolice Pristave, ki sta ga dva napadalca po lirtbu težko ranila.

c Za las ušla smrti. Ko se je sinoči vra-čala Z. R. s savinjskim vlakom iz Celja, je na nekem ovinku skoraj padla iz vlaka, v zadnjem trenutku se je mladenka oprijela pasu na vagonem oknu ter si tako rešila življenje.

c Starčkova nesreča. V Prihovi pri Rečici ob Savinji je padel pod težko na-loženi voz 64 letni starček Franc Senica. Kolo mu je zdrobilo desno nogo v kolku in mu poškodovalo rebra. Ponesrečenega starčka so prepeljali v celjsko bolnišni-co.

c Modernizacija celjske stolarnice. Ker vodni pogon ni več zadoščal obratu celjske stolarnice, se je podjetje odločilo za elektriški pokon. Zato je zgradilo pose-ben objekt, v katerem bodo montirali nove elektriške stroje. V ta namen so zgradili na odcipu proti Sv. Juriju nov transformator, ki bo te dni priključen na glavni elektriški vod. Z elektrifikacijo celjske stolarnice bo omogočena nadaljnja elektrifikacija tankajšnje okolice.

c Pod vozom hmelovk. V Gomilskem v Savinjski dolini se je prevrnil voz hme-lovk in pokopal 47-letnega posestnika if-kolarja Jožeta Viranta. Pri tem se mu je zlomila desna noga v kolku. Poškodovanec se zdravi v tuk. bolnišnici.

c Iz orožniške službe. Za profesorja na orožniški šoli v Ljubljani je bil preme-ščen kapetan na celjski orožniški postaji g. Stanko Palčič, ki je bil zelo priljubljen. Na njegovo mesto je prišel major Stjepan Vindakčević iz Beograda.

Ptuj

c Zastrupil mu je konja. Bolcar Franc, pos. iz Spuhle si je nedavno kupil vino-grad v Gradišču pri Sv. Barbari v Halo-zah. Te dni se je odpravil s konjem na svoje novo posestvo. Konja je postavil v hlev in odšel v gorico. To priliko pa je znal izrabiti Perlek Janez, prejšnji pose-stnik, da se maščuje nad Bolcarjem, ki mu je odpovedal stanovanje, ker mu je potekla prevzvitina. Zastrupil mu je ko-nja. Bolcarju je kmalu nato poginul konj, ki je bil vreden 6.000 din. Konjač je našel v drobovju žeblice, ssekano žico in gramoz.

c Konj je brenil v glavo 3 letnega Ru-dolfa Horvata iz Apač pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Ima počeno lobanjo.

p Radi poslovne knjižice ga je prete-pel. Valnar Rudolf, hlapec iz Ivanjkovec si je šel iskat poslovno knjižico k bivšemu delodajalcu Janezu Stanku v Brebrovni-ku. Ta ga je tako hudo pretepel, da zdaj leži v bolnišnici.

p Tatvina. Neznani vlomilci so udrli v zidnico Elsbacherja v Mestnem vrhu in mu odnesli obleko, perilo in lovsko puško. Skupna škoda znaša 6.000 din.

p Kino Ptuj predvaja danes in jutri »Ničevor«.

»Mislim, da je treba dodati malo soli«.

Maribor

Prešernov večer na Ljudski univerzi

Odlično uspela svečanost ob 90 letnici smrti Franceta Prešerna — Zbrani ob Prešernovem duhu čuvamo slovensko severno mejo

V ponedeljek je priredila Ljudska univerza Prešernov večer v spomin 90-letnice njegove smrti. Kakor nedavna spominjska svečanost v proslavo Ivana Cankarja, je tudi ta prireditev privabila mnogo mariborskega kulturnega občinstva, kar zgovorno dokazuje, da zanimanje slovenskega občinstva in zlasti mladine za kulturne vrednote svojega naroda ni tako bomo in hladno kakor je večkrat slišati tožbe ob najrazličnejših prilikah. Dejstvo, da taki večeri potekajo v polni dvorani in v najubrajnejših prilikah, priča, da taki večeri ustrezajo živi potrebi zavednega izobraženstva, da spozna in s ponovno silo začuti v tolmačenju političnih posredovalcev velike stvaritve in usodno pomembnost življenja vrhov slovenske kulturne tvornosti.

Tudi to pot sta dala vsebino lepemu večeru Mariborčanom že znana gostja iz Ljubljane prof. dr. Anton Slodnjak in režiser ljubljanskega Narodnega gle-

daljskega Ciril Debevc. Prvi, ki se kot literarni zgodovinar vedno bolj razvija v prešernoslovca, motrečega njegov velik lik ne s suhoparnega literarno-zgodovinskega in solskega stališča, marveč z živga, žgočega zrelisča sodobne slovenske stvarnosti in današnjega duševnega položaja slovenskega narodnega občinstva, je v globoko zasnovanem predavanju, apoteozni velikega Prešerna, prikazal njegovo podobo v brezčasni, usodni pomembnosti za slovenski narod in njegovo bodoče duševno in duhovno življenje. — Drugi, ki je s svojim zvočnim, široko razgibanim organom in globokim čutenjem Prešernove besede posredoval njegove izbrane umetnine, je s svojim prednašanjem dal čutili poslušalcem vsu čudovito lepo Prešernovo pesmi in nivožno nesuslajljivo svežost. Prešernova zdravja, naravna goreničina je zavzela na drugem koncu Slovenije, kjer je, malce še okrepljena s starinsko zvoč-

nostjo besed, mogoče pela za spoznanje presenečajoče, toda zato toliko privlačneje.

Jedro Debevcovih recitacij je tvoril celoten sonetni venec in Gazele, ki jih je podal v razgibanem, življenjskem občutju daleč od vsake enoličnosti razvečenega prednašanja. Od pesmi je izbral zlasti one, ki niso posebno znane, pa zato tem pomembnejše za poznavanje Prešernovega življenjskega čustva in njegovih pogledov na svet.

Ni dvoma, da bi prav tako živahen odmev našel tudi Trubarjev, Levstikov, Trdimov, Kettejev večer, kajti vrsta velikih slovenskih duhov še ni izčrpana. In vsak od teh oblikovalcev slovenskega bistva bi prinesel na slovensko severno mejo drugačnega, čeprav na dnu istega duha, ki bi bogato oplal in krepil slovenske misel na skrajni obronkih domovine.

Kaj je to?

Višina črt bonbonov 505 Z CRTO
porabljenih v enem mesecu

m Kolesa je kradel. Tezenski orožniki so zagledali na cesti moža, ki je vrgel kolo in zbežal, ko je opazil orožnike. Kolo so vrnil lastniku v Studenci, tatu pa je nekaj dni pozneje aretirala policija, ko je spet vzel kolo. Je to brezposelni rudar Filip J.

m Transmisijsko kolo sta ukradla. Studenški orožniki so srečali na poti proti mestu dva moža, ki sta tiščala voz. Ko sta zagledala orožnike, sta zbežala, vendar pa so enega ujeli. Je to brezposelni mehanik H. E. Na vozu so bile vreče z razbitimi kosi nad 200 kilogramov težkega transmisijskega kolesa, ki sta ga ukradla v Kovini na Tezemu.

m Servise so odnesli iz podstrešja uradnici Ili Karšičevi iz Smetanove ulice. Karšičeva ima okoli 600 din škode.

m Nove tatvine kolas. Na policijo je bilo znova prijavljen nekaj novih tatvin kolesa: zve kaže, da je na delu organizirana tatvinska tolpa, ki iz dneva v dan krade kolesa. — Delavcu Mihaelu Sparacu iz Spodnje Dohrave, je bilo ukradeno kolo iz neke veže v Smetanovi ulici: kolo je bilo znamke »Pancere« ter je imelo ev. št. 51570. — Tesarskemu pomočniku Ivanu Vidoviču iz Jarenine je bilo izpred bolniške blagajne v Marijini ulici odpeljano kolo znamke »Pucile« in ev. št. 375431. — Zasebni uradnici Fridi Mačkovi pa je bilo v Prešernovi ulici ukradeno žensko kolo znamke »Indian« in z ev. št. 2-35540-2.

* 750 din nagrade damo tistemu, kateri mi vrne žepno uro »Schaffhausen« zgubljenjo v ponedeljek zjutraj od Slovenske ulice do Glavnega kolodvora. Uro cenim radi poklona. Naslov: Blagajna, avtomatisti bife.

* Odstranjevanje grde zobne obloge? Popolnoma enostavno: zobe očisti najprej z znano Chlorodont pastjo za zobe, nato pa izpiraj grlo temeljito s Chlorodont vodo za usta.

* Grič, razgled, avtogaraja, sončne kopeli.

m. Nočna lekarniška služba: Lekarna pri Ortu, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Meljske in Aleksandrove ceste, tel. 25-32.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjikrat Gussarske noči. Od četrta dalje Tajnstvena romanca.

* Kino Esplanade. Velezanimi film iz svetovne vojne »Na Soči 1917«. Sibylle Schmitz.

* Kino Union. Do vključno četrta »Mali Lord« z znamenitim mladim umetnikom Freddie Bartolomew v glavni vlogi.

Brez opeke se ne da graditi

NEMCIJA JE POKUPILA VSO NAŠO OPEKO, ZARADI CESAR SE GRADBENA SEZONA NE MORE RAZMAHNITI.

Letos se je v Mariboru pokazala zelo živahna gradbena sezona. Tako so začeli v Dvorakovi ulici z izkopavanjem temeljev za dve trinadstropni hiši, ki ju bo zgradil zobozdravnik dr. Sedaj, iz temeljev raste nova palača Ljudske samopomoči, nedograjena je svojevredna večnadstropna stavba, ki jo gradi zavarovalna družba »Drava« v Sodni ulici. Vendar se pri vseh teh delih opaža, da se ne morejo razviti. Krivda leži na tem, ker ni opeke. Nemčija je namreč kupila še pred gradbeno sezono vso opeko, tako da so morali gradbeniki odložiti večino

del. Ze sredi marca ni bilo dobiti opeke, in če danes naroči gradbenik opeko, jo dobi šele julija, avgusta.

Zelo občutno je s tem prizadeto stavbno delavstvo, ki je prav zaradi tega nenaravnega izvoza opeke še po večini danes brez dela. Namesto da bi delalo danes na stavbi v Sodni ulici 40 do 50 zidarjev, delata samo dva. Tolikšen izvoz opeke, da trpi naše gospodarstvo ter je brez dela naš delavec, se ne bi smel dovoliti. Oblastva bi morala tu posredovati.

Jožef Koder bi si rad končal življenje

Ze pred nekaj dnevi je poži na dom smrti ječo obsojenjo Jože Koder dva železna kavlja, včeraj pa je bil prepeljan v bolnišnico ter opoldne operiran. V železodu so našli 21 cm dolg in precej debel železen kavelj za pripenjanje okna ter krajši kos železa. Koder leži v kleti, kjer

sta dve postelji z mrežo in ga čuva paznik. Po operaciji se že kar dobro počuti. Pravi, da je hotel narediti konec vsemu in da ni tako slab človek kakor izgleda. K tako žalostnim dejanjem da so ga spravile razmere in ženske.

Zborovanje trgovskih akademikov

Sinoči je podal obračun dela v društveni sobi »Novega sveta« Klub absolventov trgovskih akademikov v Mariboru. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je klub organiziral 5 tečajev: tečaj nemščine, nemške stenografije, francoščine in te lovadbe. Priredil je dvojce predavanj. O političnem in gospodarskem pomenu Sredozemlja je govoril g. dr. S. Pretnar, o položaju žene v jugoslovanski pravu pa g. dr. V. Kraigher. Klub šteje 136 članov in ima nad 4.800 din premoženja. Po

stvarnem poročilu g. Lorgerja o socialno zaščitnem odseku, je ta odsek zbiral statistiko o brezposelnosti, posredoval za službe, podpiral brezposelne in se pečal s prečnimi problemi kakor so minimalne mezde, zaščita pred fabriciranjem absolutnega raznih tečajev, zastopstvo v Pokojniškem zavodu (z razveljavljenjem koncentracijske liste je izpadel ošteviljeni zastopnik kluba) i. dr. Po poročilih ostalih odsekov je bil izvoljen v večini stari odbor.

DRZEN VLOM V MEROIZKUSNI URAD

Ponoči je neznan vlomilec s krampom raztrgal omrežje okna na meroizkusnem uradu na Gosposvetki cesti in se spizljal skozi okno v urad. Vlomilec je odnesel fotografski aparat, razne leče in še druge malenkosti. Vse kaže, da je vlomilec iskal denar, ki ga pa ni našel; vendar je škoda precejšnja, ker so aparati, ki jih je odnesel precej dragi.

VLOM V STROJNO DELAVNICO

Ponoči je bilo vlomljeno v strojno delavnico in skladišče Ferdinanda Karelja v Smetanovi ulici. Vlomilec je odprl vrata s ponarejenim ključem in dletom. Vlomil je tudi v neko omaro v skladišču, vendar pa ni ničesar odnesel, ker je po vsaj priliki iskal denar. Karelji je nadalje prijavil, da je že pred štirinajstimi dnevi opazil, da je hotel nekdo vlomiti v skladišče.

m. Železniški upokojenci, ki so člani bolniškega fonda, se pozivajo, da prinesejo do 20. aprila svoje članske liste in jih oddajo v računski pisarni postaje blagajne postaje Maribor.

m Poročila sta se železniški uradnik g. Rudolf Novšak in gđ. Emilija Jereb.

m Koncert pevskega zbora Glasbene Matice v Mariboru. V okviru proslave 20-letnice obstoja priredi naš pevski zbor Glasbene Matice, dne 3. maja t. l. jubilejni vokalni koncert. Glasbeni Matiči se je posrečilo pridobiti za stalnega dirigenta g. Milana Pertota, bivšega večletnega artističnega vodjo Učiteljskega pevskega zbora, s katerim je nastopil lani jeseni v Mariboru. Pevski zbor se je pomladil in osvežil z novimi močmi, da šteje že preko 70 pevcev. Kar je posebno razveseljivo, je to, da vlada v moči glasov lepo sorazmerje. G. dirigent je sestavil spored za ta koncert iz treh delov. Prvi bo obsegal skladbe naših tako zvanih klasičkov (predvojna doba), drugi bo obsegal najvidnejše skladbe povojne dobe in tretji narodno pesem, prirejeno za koncertni oder. K programu se še povrnemo.

m. Nedostopen poštni nabiralnik v Studenci. Na križišču cesti pri »Beli zastavi« se nahaja poštni nabiralnik, ki v go-

Od 1. maja dalje bodo »Večernikovi« naročniki

ZAVAROVANI

za primer smrtni nezgode.
Čitajte sobotno-nedeljski
»Večernik«!

Kultura

Piskor: Upniki na plan!

Veseloigra češkega pisatelja K. Piskorja »Upniki na plan«, katere premiera je bila v Mariboru v režiji v mariborskem gledališču preteklo soboto, spada v tisto vrsto odpravih del novejšega časa, katerih glavni in skoraj edini namen je razvedriti in zabavati. Idejna stran je na poudarjena v boju med dobrim in zlim, v katerem zmaga nazadnje dobro. Da uresniči to idejo, je razdelil avtor nastopajoče na dva dela: na dobre in slabe, na pošteni in sleparje. Ta delitev je kaj primitivna, šablonska in zato psihološko čisto šepava. Toda delo doseže na odru efekt, izpolni večer z neprislilno zabavo in izvrši s tem docela svoj namen. Večjih pretenzij niti ni. Moramo pa pohvaliti spretno tehnično zgradbo in komiko, ki ni samo besedna.

Veseloigro je prevedel v slovenščino Ost (Osp Sest), režiral jo je pa pri nas g. Peter Malec. Režijska postavitev dokazuje, da je zajeta s prave strani in bi bila nedvomno prav dobra, ako se ji ne bi poznala naglica. Ta je pri premieri, zlasti v prvem delu, še kvarila. Posameznim igralcem in igralkam se je poznala nesigurnost in tudi skupinske scene so bile ponekod še neugajane. Toda počasi so se nastopajoči le vživljali, da je bilo drugo delanje znatno boljše od prvega in tretje boljše od drugega. Inszenacija je bila realistična in preprosta.

Odvetnika dr. Losmana, sleparja velikega sloga, in pravnega konzulenta, še večjega nepridiprava bančnika Hegnerja je upodobil g. Rado Nakrst še precej prepričevalno, v nekaterih nastopih celo močno, splošno pa s premenljivimi karakternimi poudarkom. Bolj karakterno je bilo poudarjen bankir Hegner g. Justa Košute, čeprav je bil ponekod šibkejši. V vlogi konceptista dr. Menška je dobil g. Lojze Standerer prvič večjo priliko razmahati, in reči je treba, da je ta mirni, pošteniški značaj precej ustrežal njegovemu igralškemu karakterju, le včasih bi si bili želeli v njegovi igri več razgibanosti, več diferenciranja in graditve doživljanja. V solistatoriju Jazbecu, tem višjem pošteniaku, je bila dana g. Milanu Košiču večja možnost razmahati, kakor jo je dejansko pokazal. V začetku je bil tudi nesiguren, je pa v drugem in zlasti tretjem dejanju bolj pristno zaživel in si priboril sigurni nastop.

Negotova je bila posebno v prvem delu veseloigra, tudi igra g. Slave Gorinske, ki je vskočila malo pred premiero namesto prej določene, oboje igralke. Kot debutantka se nam je tokrat predstavila v vlogi mlade ljubimke Vere gđe. Ida Zoharjeva. Poznalo se je, da je polmovala svojo nalogo zelo resno in v vestno, zato je dosegla trenutke neprisliljenosti, poudarjene zlasti v naravno iskrenosti. Več bi bilo za enkrat težko povedati. V vlogi stropijske Mile Vit-

kove je nastopila gđe. Marica Križajeva in se izkazala čisto uporabljivo. Morala je bila zanjo in gđe. Zoharjevo priporočljivo še kakšna večja preizkušnja! Med najbolj posrečene nastope tega večera pa moramo šteti kreacijo predmetnega dekleta gđe. Branke Rasbergerjeve.

Karakterno in tudi sicer dobro je podal g. Edo Verdonik vlogilca Francija. G. Edo Grom je pogodil izraz in ton restavraterja Trahtarja; g. Ljudevit Črnobori je upodobil v vlogi Pavelke tradicionalnega krojača; g. Angel Jarc svojevrstno zamišljenega slugo Sončka, manjši vlogi obeh še preostalih upnikov, Mahača in Hoška, sta pa odigrala g. Franjo Blaž in Boris Brannčko. —

MLADINSKI MESEČNIK »NAŠ DAN«
Prelistali smo nekaj letnikov »Našega dneva«. Lepa vrsta imen naših mladinskih književnikov je v njih zastopana. Naj navedemo samo Bevka, Albrehta, Vandota, Jarca, Milkoviča, Kuniča in Z. Hudalesa. Priznani ilustratorji: Justin, O. in M. Gaspari, Smrekar, Deržaj I. dr. so poskrbeli za številne posrečene ilustracije. »Naš dan« je pod uredništvom Adama Milkoviča dokazal upravičenost svojega obstoja. — Desetleten otrok se odklanja stvarnost, ki jo forsirajo nekatere mladinske revije; on ljubi svet, v katerem se lahko prosto izživlja njegova fantazija. In prav pravilice ter pripovedke so jedro »Našega dneva«. Edino pesništvo je v tej mladinski reviji preskromno zastopano. Nizka cena (2 din na mesec) in kvaliteta prispevkov ter pestrih ilustracij sta pripomočki temu ml. listu do zmerom čvrstejšega uveljavljanja. Vsebi na poslednje, 8. števil, je naslednja: M. Jarc »Revnega solarja zaobljuba«, A. Milkovič »Trije pirhi«, I. Albreht »Kratka povest z dolgim naslovom«, J. Krapš »Ena o žabku«, P. Bevk »Pastorka«, V. Kus »Pomlad prihaja — zima odhaja«, V. Bitenc »Moji hčerki«, J. A. »Pri Dravici«, Poučna sta prispevka »Eskimi« in »Skozi pustinje in puščave«. Namesto 10. števil, izidejo tri knjige: mladinska povest Mirka Kuniča ter Zorana Hudalesa; tretja je, menda, prevod. K.

Mariborsko gledališče

Sreda: Zpoto.

Četrtek ob 20.: »Upniki na plan«. Red C. Petek, Zpoto.

Čunkarjevo dramo »Potopljeni svet« so v Ljubljani vprižarjali z izvršnim uspehom in bo tudi za naše občinstvo nekaj svojevrstnega. Zlasti velja to za skrajno napeti prizor nastopa med glavnim junakom, bivšim bogoslovnikom prof. dr. Pavlom Velnerjem in monsignorjem. Sploh pa je »Potopljeni svet« naizjeminejša slovenska noviteta zadnjega časa in zašluži, da bo vprižarjena v okviru Umestnostnega tedna.

Sport

Pred novim sportnim sporom

Kakor poročila »Vreme« pripravila ZAP predlog za reorganizacijo atletskega sporta v državi v smislu sličnega predloga, ki so ga hrvaški nogometni forumi izdelali za nogometni sport. Z ozirom na stališče, ki ga trenutno zavzemajo hrvaški sportniki v vprašanju reorganizacije nogometa, je treba tudi tu že naprej reči, da ne bo tako lahko prišlo do sporazuma.

PRIPRAVE ZA DVOROJ Z JULJSKO KRAJINO.

LAP pripravila lahko-atletski dvboj Slovenija-Julijska Krajina, ki naj bi se šel koncem meseca v Trstu. V ta namen je bil preteklo nedeljo v Ljubljani izbirni mešing za sestavo reprezentance, razen tega pa bodo sedaj še v Mariboru in Celju izbirna tekmovalna za poedine discipline, in sicer v Mariboru v nedeljo na Železničarjevem odprtem mešingu v skoku ob palici in metu kopja, v Celju pa bo istega dne v okviru cross-countryja SK Celja izbirna tekmovalna v metu diska in kladiva.

Š Jubilejni 20. redni letni občni zbor ISSK Maribora bo 20. t. m. ob 20. v lovski sobi hotela »Orel«.

Š Lahkoatletski dvboj Zagreb-Budimpešta se bo vršil na olimpijski dan 18. junija v Zagrebu.

Šah

Turnir za prvenstvo Jugoslavije

DR. MILAN VIDMAR SE JE PREBIL SKOZI MLADO GENERACIJO TER POSTAL DRŽAVNI ŠAHOVSKI PRVAK

Včeraj je bilo v Zagrebu odigrano zaključno kolo šahovskega turnirja za naslov drž. prvaka. Zaradi nejasnega položaja, ki je vladal vse do zadnjega kola, je bil sveda včerajšnji dan razburljiv in priča nadse ogroženih borih, ki so jih bili kandidati za prvo mesto. Dr. Vidmar je imel zaradi zmage nad Kostićem nekoliko »moralnega« naskoka ter mu je bilo treba v zadnjem kolu samo remizirati. Težjo nalogo je imel drugi kandidat, beograjski mojster Tomović, ki se je po usodnem naključju srečal v zadnjem kolu vprav z dr. Vidmarjem. Tomović se je z vsemi silami potrudil, da pospravi celo ločko, vendar mu kljub izrednemu naporu ni uspelo odbrzati male prednosti, ko je ugrabil dr. Vidmarju kmetu. Z izredno mirnostjo je dr. Vidmar vrtil z damo v nasprotnikom tabor ter razbil Tomoviču vse iluzije o »ponosnem naslovu drž. prvaka«. Tomović se je nato preduradno zadovoljil z remijem, ki mu je prinesel svoj drugo mesto, rajši ko da se je spustil v vratolomnosti, bi bi ga vjele celo ločko. Dr. Vidmar si je tako priboril naslov prvaka z 10 in pol točke. — Ostale partije so končale: Štrakeb-Pirc pol: pol; Vidmar ml.—Prnjafek 1:0; Broder—Lešnik 1:0; Petek—Avirovič 0:1; Rožić—Kalabar 0:1; Kostić—Vuković pol: pol.

Končno stanje: dr. Vidmar 10 in pol, Tomović 10, Kostić, Vuković in Štrakeb 9 in pol, Pirc in Vidmar ml. 9, Prnjafek 8 in pol, Broder in Avirovič 8, Lešnik 7 in pol, Filipčič 6, Petek 5 in pol, Furani in dr. Kalabar 4, Rožić 1 in pol točke.

Z zagrebško zmago je jugoslovanski šah dobil tudi uradno najdostojnejšo predstavnika, ki je že v minulih desetletjih daleč po svetu razširil ime in slavo naše domovine in njenega šaha. V svobodni domovini pa je v teku zadnjega deset-

ASPIRIN
TABLETE

v novem
zavrtiku od celofana

Higijski — zavarovane
proti nečistoti — pri pre-
lomu brez izgube!

Oglas reg. pod S. br. 5639 I. št. 1939.

FLORENCE RIDDELL:

NEVARNA LJUBEZEN

Zato je morala iti Fenella, ko je v svojem sedemnajstem letu končala šolo v Angliji, na akademijo v Bruslju in pozneje je prepotovala s svojo modro in moderno teto skoro vso evropsko celino. Skupaj sta si ogledovali razstave, katedrale, Montmartre, čitali francoske romane in se odkrito pogovarjali o vsem, o čemer se da pogovarjati — tako je imela Fenella domnevala. In Fenella se je izpremenila iz te sladke nogate šolarke v krasno mlado ženo, ki so jo preprostejša dekleta smatrala za stršno solistično, čemur se je Fenella mirno nasmihala, prepričana da imajo prav.

Ali možje si niso bili popolnoma trdni. Govorili so, ali pa si vsaj mislili o, nil, da je njena deviška nedolžnost spojena z nečim, kar jih je ne samo vabilo, temveč tudi oddaljevalo. Imela je čudovito polt slonokoščene barve, z nežnim rdečim pridhom kakor krasna biserovina morske školjke, polne rdeče ustnice, ponosne oči, vedno polodprte, kakor da bi nevede iskale ljubimčevih poljubov. Njihova barva se je spreminjala živo, modro in zeleno. Njene oči so obkrožale črne trepalnice, skrivnostne oči pod visoko obokani-

mi obrvmi, tako da je nekda žena izjavila, da Fenella vedno gleda, kakor da bi se čudila, zakaj, vendar se nikoli resnično ne čudi, kajti vedno ve povsem točno, zakaj, kako in kaj.

Mož te zavistne žene je imel o tej stvari svoje lastno mnenje.

»Da, ona mnogo ve, ne ve pa, da je še mnogo stvari, o katerih ne ve prav ničesar, je zamrmral včasih nedolžno.

Anne Bartonova je zmnigla z rameni, se ozrla po Fenellini vzravnani glavi in njenem mičnem nosu in rekla:

»Ne, ne zdi se mi, da je lepa, Henry, je preveč hladna.«

Henry pa je pogledal Fenelline črne lase z modrim nadhim, njene polrazprte rdeče ustne, njeno visoko vitko telo, ravno in živečo kakor evoketo drevo, in dejal pogumno:

»V nekaterih deželah so ognjeniki pod zemljo in pod snegom so krašni pomladni cvetovi.«

Njegova žena je ježno mignila z nosom.

»Oh, vi možje, vsi, vsi ste taki bedasti sentimentalci. Da, da, vem kako to misliš. Nikoli pa ne bo verjela, da je Fenella

3 Grayeva sposobna, zaljubiti se.

Toda če bi Anne Bartonova mogla ta trenutke brati Fenelline misli, bi čisto gotovo spremenila ta svoj nazor, tako preveč določen in oster, kajti dekletovo srce je lepo v skladu s svojimi udarci čudno, pelo pesem:

»Grem domov... grem domov, skoro bom spet videla Dereka!«

To je bila pesem, ki si jo je Fenella vedno na skrivnem popevala, kadar koli se je v zadnjih letih vračala proti domu. Vedela pa je za to samo ona in nihče drugi, celo niti njena ljuba tetka Lou, ki se je ta čas izražala z občutno hladnostjo o tem »sosedovem dečku«, ni mogla zasluhtiti, da si Fenella poje svojo tiho, sredno pesem.

Derek je nerad pisal pisma in tako Fenella o njem pogosto ni slišala cel mesec, kadar koli pa se je vrnila s potovanj domov v surrejsko grofijo, je vedno spoznala, da Derek hropel po njej, da je naravnost požrešen na te kratke trenutke, ki sta jih morala ukrasti, da bi mogla biti skupaj sama.

Fenella je bila prepričana, da njena tetka Lou nima Dereka rada samo zato, ker ta mladi mož nima družabnega položaja, niti denarja. To je bila prava žalost, s katero se je srečala v svojem mladem življenju. Žalost, tem večja, ker ni mogla odkrito govoriti o Dereku s tetko Lou,

ki jo je ljubila iz polnega srca.

Kmalu pa je prišla mnogo večja žalost. Prišla je tisti dan, ko je Louisa Grayeva, borec se s tifusovo mrzlico, izrekla besede, ki jih Fenella nikoli več ni mogla pozabiti:

»Vem, da ne bom več dolgo ti, moja draga. Poslušaj, kaj ti hočem reči. Podedovala boš po meni vse, kar imam. Za nekaj časa se vrneš po moji smrti k Saxhamovim v Italijo — toda ne ostaneš tam. To hišo si ohraniš kot svoj dom. Zelim si pa, Fenella, da bi se ne poročila, dokler ne boš stara vsaj tri in dvajset let. Naravnost groza me je misliti, da bi se mogla preje zaročiti. Ali mi obljubiš, da tega ne storiš?«

Dekle je obljubilo, dušec se v bolečini. Teden pozneje je bila že gospodarica te hiše, dveh slug in dveh služabnic, kot premožna mlada dama, osamljena v svetu. Sedem mesecev pozneje se je vračala iz Italije, kamor je bila odšla, poslušajoč željo svoje mrtve tete — in vračajoč se, si je v srcu popevala to staro, lepo pesem:

»Grem domov... skoro bom spet videla Dereka!«

Fenelli je bilo tedaj ena in dvajset let in Dereku tri in dvajset. Bil je zaposlen v londonski pisarni podjetja, čigar ravnatelj je bil Edvard Brodie. Stanoval je v Londonu, toda vedno se je koncem tedna vračal domov.

Zanimivosti

Neverjetni primeri praznoverja

ZDRAVLJENJE Z NILSKO VODO IN PUŠČAVSKIM KAMENJEM. — MRAČNI SREDNJI VEK V NAŠIH DNEH. — PRAZNOVERJE V MESTIH.

Svet je že dandanes ponekod tako prismojen, da mora pameten človek strmeti od začudenja. Kaj naj sicer rečemo o primeru, da je neka povsem zdrava Berlinčanka potresla za dvajset mark soli po stopnicah, samo da bi tako prišla do denarja, kakor ji je svetovala neka prebrisana izkoriščevalka? Drugi ženski je copernika navlečla, naj napolni nogavice s soljo, jih priveže na ledja in leže nanje v posteljo. Če bo ubogala, se bo zjutraj zbudila kot milijonarka... Prismojenka je poslušala in lahko si predstavljamo, kakšnega obraza, in seveda tudi hrbta, je vstala drugega dne, ko je spoznala, da je bila opeharjena.

Bogatejša industrialka v Lyonu je prebrčala vražarka in jasnovidka, madame B., da leži pod njegovo vilo zakopano bogastvo. Mož je bil navdušen in izplačal je ženski »predumje« — 300.000 frankov. Z denarjem v žepu je vražarica prešla v trans, da bi povedala mesto, kje naj kopljejo. Ni se ji posrečilo, dobila je od tovarnarja še nadaljnjih 200.000 frankov, se zaprla v sobo in zaprosila, naj jo zvečer zbude iz transa medija, da bo točno povedala kraj, kje je skrit zaklad. Seveda je prismojeni industrijec zvečer klel na vse pretege, ko je medij brez

sledu izginil.

Sličan primer prevare se je zgodil v istem mestu, ko je vražarica zdravila mlado dekle, ki je kmalu nato umrla. Zločinca je prevarila mater, da je otrok zato umrl, ker so v njej žili duhovi. Vsak dan da si mora okopati noge v mešanici vode in žveplene kisline. Žena je verjela še potem, da je obsedena, ko so jo s težkimi ranami na nogah prepeljali v bolnico.

Znane so tudi prastare vraže o ljubezenskem napaču. Drugačen je primer z budimpeštanskim uradnikom, ki je bil trdno prepričan, da je bolan. Več zdravnikov mu je zatrdilo, da se vara, toda mož je poiskal nekega magija Baltazaria, ki je moža potegnil, da je res bolan, da pa ga je mogoče ozdraviti samo za drag denar. Uradnik je razmetaval denar, pil podnevi po magijevem receptu nilsko vodo, ki ni bila nič drugega kakor postana mlaka, se drgnil po telesu s »puščavskim kamenjem iz Libije« in pustil masirati najprej od leve magijeve žene (za drag denar seveda), nato še od »pravega indijskega maserja« (magijevega prijatelja). Zapravil je ves denar in postal pravi tepec 20. stoletja.

Geološke posebnosti zemeljskih slojev

NEOBICAJNIM TEORIJAM STARIH UČENJAKOV SE JE SMEJAL SVET

Po muzejih je vse polno kosti orjaških predpotopnih živali. Še v začetku 17. stoletja se jim je čudil svet, danes vemo, da so ostanki živali, ki so v resnici živele.

Tam, kjer se izliva Fiera v Rodan, so našli pri kopanju mivke orjaške kosti. Poklicani učenjak je izjavil, da so to ostanki Teutoboda, orjaškega germanškega kneza, ki ga je tamkaj kot jetnika ubil Julij Cezar... »Učenjak« je celo izračunal, da je bil pravadni German visok

blizu trideset čevljev! Za denar so kazali takšnega veličana po Franciji. Po dveh stoletjih so pri podiranju stare sodne dvorane znova našli na te kosti in dognali, da so ostanki mamuta.

L. 1577. so našli blizu Luzerna mamutove kosti. Nekaj profesor se je podvil iz izjavo, da so to ostanki iz nebes padlih angelov. Kostni so izpostavili romarjem, nato so jih z velikimi svečanostmi zakopali...

× Arabška »Devica Orleanska«. Arabci v Palestini imajo svojo junakinjo, mlado Kadijah, ki prebiva skrita v skalovju in donša streliva upornikom. Njen zaročenec je padel v boju z Angliji in od tedaj se hoče mlado dekle utešiti s tem, da pomaga vstašem. Pred mesecem je eksplodiral zaboj smodnika in ji ranil roko. Tedaj so odkrili skrivališče, toda mladi Kadijah se je posrečilo pobegniti drugam, od koder bo tudi brez roke nadaljevala svoje maščevalno dejanje do ubijalcev svojega ljubčka.

× Črni gentleman. Pred 30 leti sta potovala zakonca Santerre, bogataša iz Alžira, po francoski zapadni Afriki. Pod

palmo sta našla drobno zamorsko dekle in ker ni bilo daleč naokrog človeka, sta ga vzela s seboj in odgnojila. Mali Bambi je rasel v Alžiru v bogati vili in se razvil v krepkega mladčnika. Poslali so ga v Pariz, kjer je študent postal dovršen gentleman. Na konjskih dirkah je pravi ljubljeneč dam. Nedavno sta mu reditelja umrla in mu zapustila vse imetje — 100.000.000 frankov.

× Čudna igra prirode. V Antofagasti v Čileju se je rodilo nekemu zakonskemu paru sedemnajst otrok. Vsi otroci so živi in zdravi, zdravniki si le belijo glave s tem, kako je mogoče, da ima vsak otrok na rokah po šest prstov.

Regulacijski načrt Tezna in Pobrežja

VKLJUČEN JE V REGULACIJSKI NAČRT MARIBORA. — NOV MOST, CESTE.

Za preureditev Tezna in Pobrežja je sestavljen obširen regulacijski načrt, ki spada v skupen načrt mesta. S tem je zagotovljeno, da bo napredovalo moderniziranje vzporedno v mestu in okolici. Seveda ta načrt ne bo izveden v nekaj letih, morda tudi v 10. Še ne, toda potreben je za postopno načrtno delo.

Osnovno smer bo modernizaciji dal novi projektirani most, ki bo vezal Melje s Pobrežjem. Od njega bosta izpeljani na desnem bregu Drave dve cesti, prva bo vodila vzporedno z Dravo, druga proti Ptujski cesti. Široki bosta po 18 metrov, kar velja tudi za ostale nove in preurejene ceste. Po tem regulacijskem načrtu naj bi se prav kmalu regulirali Vodnikova ulica na Teznu in Sokolska na Pobrežju. Danes bo za Vodnikovo ulico komisijski ogled. Vodila naj bo od Tržaške ceste mimo mestnega vodovoda in nove tovarne Pinter do Kovine. Razširila naj bi se od štirih metrov na deset. Gradnja bo stala 30.000 din. Tovarna Pinter je pripravljena prispevati 3000 din, Kovina pa pravi, da ne potrebuje nove ceste. Po mestnem regulacijskem načrtu se mora Sokolska — preje Drevoredna ulica — preurediti tako, da bo povsod široka 15

metrov. Zdaj meri ponekod do 20 metrov. To razliko bodo morali hišni posestniki dokupiti k svojim hišam.

Ves ta načrt, ki vsebuje že zdaj celo vrsto takih regulacij, je sestavljen v smislu potreb novega Maribora in okolice, prometa in industrializacije, ki dajeta mestu novo lice in zahtevata novo ureditev.

1.600.000 DIN ZA IZSUŠEVANJE MOČVIRNATE ZEMLJE.

Nedaleč od Dubrovnika so začeli z izsuševanjem Konavoskega polja, ki je močno podvrženo poplavam. Z izsuševanjem se bo izboljšalo 710 ha površine, dočim se bo 200 ha zemlje šele napravilo plodno. Dela so preračunana na 6 milijonov dinarjev ter je vlada že odobrila za izsuševanje 1.6 milijona din. Donos izsušene površine bi prinašal 30 milijonov din.

n. Letalski promet med Romunijo, Jugoslavijo in Italijo. Otvorjen je redni zračni promet med Bukarešto, Beogradom, Zagrebom, Benetkami in Milanom.

n. Nov jugoslovanski kontratorpiljer je priplul v Split. Zgrajen je bil v ladjedelnici v Nantesu.

n. Knjigarnarji savske banovine so na letnem občnem zboru v Zagrebu zahtevali, da se tiskajo šolske knjige, ki so jih napisali avtorji na teritoriji savske banovine, v tiskarnah savske banovine. Z zadnjim bi se zaposlila domača podjetja in bi se znižale previsoke cene šolskih knjig.

n. Seja avtopodjetnikov iz vse države je bila v Beogradu. Podjetniki so zahtevali, da se prej ko mogoče organizira avtobusna mreža po vsej državi, kajti sedanje stanje avtobusne industrije ne odgovarja še gospodarskim, tujskoprometnim in kulturnim zahtevam. V državi je danes blizu 370 avtobusnih podjetij, ki vzdržujejo s 1000 avtobusi promet na 481 progah v dolžini 16.400 km.

n. Skrivnostni padec v globoko jama. Na Tašmajdanu v Beogradu je padla v 15 m globoko jama služkinja Marija Kaček iz Slovenije. Služkinja se je ubila, dočim je bil njen spremljevalec, pekovski pomočnik Franc Lampe, prav tako rodom iz Slovenije, hudo poškodovan, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Policija je uvedla preiskavo.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 80 par; najmanjša pristojbina za en oglas je 10 par. Oglas, ki vsebuje več besed, se plačuje po vsaki besedi. Najmanjši znesek za en oglas je 10 par. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša 10 par. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oziroma se plačuje v 10 dneh po prejemu oglasov. Vse oglasne odgovore glede malih oglasov se mora vročiti znanja za 3 dni.

Razno

ZLATO IN SREBRO.
briljante, zastavljane listke
iše nujno za nakup
M. ILGERJEV SIN,
Maribor, Gosposka ulica 15.

ZIDAJE POČENI
Nosilce, betonsko, železo,
ograde, cevi, vsakovrstno
okovje dobite zelo poceni,
rabljeno, ali vendar dobro
ohranjeno pri trdnosti Justin
Gustinič, Maribor, Tattenbachova
ul. 14 in na podružnici,
ogral Ptujске-Tržaške
ceste. 2409

SKROFILNICE
za škropljenje sadnega drevesja
vseh vrst Holder, Eve,
Nehville, Jessernig itd., ter
razna sredstva za pokončanje
sadnih škodljivcev nabavite
pri Kmetijski družbi,
Maribor, Meljska c. 12.
3202-1

KOMPOSTNO ZEMLJO
za vrtove in presajevanje
cvetlic nud vrtarstvo Ivan
Jemel, Maribor, Prešernova
ulica. 3104-1

VRTNICE
visoke, nizke, plezalne, polyanthe, zgodnje broskeve, razne
zelenjane sadike itd. nud
VRTARSTVO IVAN JEMEC
Maribor, Prešernova ulica.
3106-1

Več rabljenih
QTROSKIH VOZIČKOV
tudi sportskih od din 180.— na
prej: Zidovska ul. 9. 3410-1

PSICKA
(Španiol, Fox, Zwergschneider)
iše dama, ki ima rada
živali. Ponudbe pod »Dobro
mesto« na anončni zavod Sax
Maribor. 3417-1

ZIVI KARPI
in postvri so zopet dospeli
ter so dnevno na razpolgo.
Karpi cenišči pri Ferd. Greinerju,
Maribor, Gosposka ulica 2.
3421-1

Posesti

LEPE PARCELE
na Teznu blizu kolodvorja
napradaj. Vražati Ptujška c.
s 87. 2390

Kupim

HRANILNO KNJIZICO
Mariborskih hranilnice do
10.000 din kupim takoj. Ponudbe
pod »Sigurno« na upravo
lista. 3423-3

Prodaj

GLASOVIR, ZELO MOČAN,
sposoben za kakšno družstvo,
se vsled pomanjkanja prostora
za 2500 din proda. Tersternjak,
Celle, Askerčeva ul. 9.
3383-4

Prodaj se lahka
KOČIJA
v zelo dobrem stanju po primerni
ceni. Poizve se: Ivan
Adamič, Murska Sobota, Slovenska
ulica št. 14. 3399-4

DNEVNO VELIKA IZBIRA
francoskih, angleških, nemških
in italijanskih časopisov
se dobi v trafiki. Dvojakova
ul. 10. 3400-4

Stanovanje
3-SOBNO STANOVANJE
se odda. Tattenbachova 17.
3416-5

Stanovanje iše

IŠČEM DVOSOBNO STANOVANJE
za 1. maj ali 1. junij. Terzer,
Meljska 2. 3405-6

Sobo odda
Lepo
OPREMLJEN KABINET
oddam. Koseskeza ul. 35.
3406-7

PRAZNO
sobo oddam proti postrežbi.
Mlinska 8. 3415-7

Sluzbo dobi
PRIDNO DEKLE
za 1. maj ali 1. junij. Terzer,
na Weiler. 3404-9

SPRETNA SIVILJA
vajena šivanja pletenin, se ta
koj sprejme. Naslov v upravi.
3407-9

SPREJME SE VAJENECE
Krojaštvo, Koroška 27.
3412-9

DEKLE K OTROKU
iše se poštno, snažno 16-
20. let staro dekle k šestmes-
ečnemu otroku v trgovsko bi-
so izven Maribora. Prednosti
imajo one, ki so večje neko-
liko šivanja. Naslov v upravi.
3411-9

Čitajte, Večernik

Vedno nove vzorce

za obleko, plašč za damo in gospoda prinaša
Modna trgovina Josip Ščaj, Maribor

Palača banov. hranilnice

20. redni občni zbor

MARIBORSKE TISKARNE D. D. v MARIBORU

bo dne 4. majnika 1939 ob 10. uri do-
poldne v pisarni ravateljstva tiskarne,
Maribor, Kopališka ulica 6.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravateljstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev bilance za l. 1938., razdelitev čistega dobička in absolutni upravnemu svetu.
4. Volitev v upravni svet.
5. Volitev nadzorstvenega sveta.
6. Slučajnosti.

Maribor dne 19. aprila 1939.

Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru
Hinko Pogacnik, s. r. Stanko Detela, s. r.

Glavovalno pravico na občnem zboru imajo
oni delničarji, ki najkasneje tri dni pred zborovanjem
založijo delnice v ravateljstvu tiskarne.

UPRAVNI SVET.

Edino inficín

omaj je popo noma in trajo ZOHAR-
je, RUSE, BUBE in ŠČURKE in vse
ostalo kuhinjsko galazne. Ako ne ko-
risti — vrnem denar. Orig. dora 15,-
ovoj din 6,-. PO POSTI.
LEKARNA KRAJČEVIC, VUKOVAR